

Vstal je, ni ga tukaj

(Marko 16:7)

Vsako leto na Veliko noč nas znova preseneti veličina Kristusovega vstajenja. Ni nam lahko, ker smo tako vezani na zemeljsko življenje. Med postom, ko nas Cerkev kliče k pokori, smo prezaposleni sami s seboj. Iz tedna v teden ugotavljamo svoje napake in obnavljamo sklepe, ki smo jih storili v začetku postnega časa, padamo in vstajamo v vsakodnevnih poizkusih, da bi se vsaj še v teh nekaj dneh, ki so nam ostali, poboljšali in približali Bogu. Razmišljanje Kristusovega trpljenja nam je psihološko bliže, ker se laže primerjamo z njim, izmučenim in ponižanim v trpljenju. Tako skušamo slediti Gospodove krvave stopinje in žalujemo z jokajočimi pod križem, da nas Velika noč s svojim veličastnim in prekipevajočim veseljem preseneti nepripravljene.

Kristusovo odrešilno delo je na velikonočno nedeljo doseglo svojo najveličastnejšo fazo — vstajenje. Kristus je res umrl, pravo človeško smrt na veliki petek. Po dokončanem trpljenju je izročil svojo dušo v Očetove roke in tri dni je njegovo mrtvo telo počivalo v grobu. Tretji dan, na velikonočno nedeljo pa je vstal, živ, močan, večno mlad, kot okrepljen po zdravem spanju. Njegovo obličje je bilo kakor blisk in njegovo oblačilo belo ko sneg, pravi evangelist Matej. Novica o vstajenju se je kot blisk razširila med njegovimi prijatelji in učenci.

Veličina tega dogodka presega vse, karkoli se je kdaj na svetu zgodilo. Vojaški uspehi in parade, znanstvena odkritja in vsemirske rakete so vse malenkost v primeri z Gospodovim vstajenjem.

Kristus nas je s svojo odrešitvijo preustvaril; zaslužil nam je čast, ki smo jo z grehom prvih staršev izgubili, zaslužil nam je milost dostojanstva božjih otrok. In po milosti smo deležni božjega življenja. Prvi

greh je uničil to božje življenje v človeku in telesna smrt, pravi sv. Pavel, je postala posledica tega strašnega uničenja. Kristus je iz ljubezni do nas prišel na svet, trpel in umrl, in ta njegova žrtev ima neskonč-

no vrednost in moč. Ker pa smrt sama ne oživlja, zato je Kristus po svoji smrti za nas tudi vstal. In njegovo novo poveličano življenje postane vir novega božjega življenja za nas. Tako smo se po Kristusovem odrešenju znova rodili v življenje milosti, ki bo trajalo v večnost.

Na velikonočni praznik sre-

čamo Kristusa, vstalega od mrtvih, z obličjem kot blisk in v snežno-belem oblačilu veličastnega veselja. Da bi ga spoznali, ko nas bo poklical, in da bi oznanili svetu njegovo izročilo: Grem k svojemu Očetu in vašemu Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu. (Janez 20:17)

H.

ALELUJA.

Dr. S. Pregelj:

MOLIMO, BRATJE ...

O vlogi laika v Cerkvu je danes še težko pisati. Težko zato, ker laik — če se stalno ne prizadeva biti čuteči član Cerkve — kaj lahko ubere revolucionarno smer. Težko tudi zato, ker — kadar piše — še piše z občutkom, da njegovemu glasu

odgovorni ne bodo prisluhnili.

A sodeč po člankih, ki sem jih bral v zadnjem času, izgleda, sem se motil. V katoliškem tisku se vedno več piše o laiku v Cerkvu in, kar je posebno razveseljivo, laiki in ne-laiki razpravljajo o tem kakšna naj

bi bila bodoča, nova, morda odgovornejša vloga laika v Cerkvu. Človek dobi vtis, da sedaj ne gre več za malenkostno popuščanje z namenom, »da se laikom ugodí«; gre za definicijo laikove vloge v Cerkvu. Vprašanje ni več predmet polemike pač pa zadeva resnega razpravljanja.

Nekateri katoliški pisci-laiki z neko nebrzdano nestrpnostjo ugotavljajo, da je doba, ko je laik imel le dve zapovedi »poslušaj« in »ubogaj«, že davno minila; da bi danes laik moral biti boljše informiran o tekočih zadevah v Cerkvu; da bi razmerje med hierarhijo in laiki moralo biti urejeno tako, da bi laiki mogli bolj osebno sodelovati pri in v življenju Cerkve; da bi hierarhija morala vedeti ne le za naloge, ampak tudi poznati čas in razmere, v katerih laik živi, njegovo mentaliteto in prizadevanja, njegove interese in probleme. (primerjaj s Paul T. Harris »The right to be informed in the Church«, v »Ambassador«, February, 1964, v reviji, ki jo izdaja Catholic Information Centre v Torontu.)

Čeprav se je o gornjih vprašanjih govorilo že pred začetkom vatikanskega cerkvenega zbora, je razpravljanje o vlogi laika v Cerkvu postalo med zasedanjem zbora, izredno živahno. V »poglavje o Cerkvu« je bilo vključeno, da naj laiki odkrito in pogumno izrazijo svoje potrebe. Washingtonski škof je priporočil, da se ustanovijo posebne organizacije, ki naj bi poizvedovale za mnenje laikov. Manchesterski škof je govoril, da naj bi se laiki ne smatrali več kot mirne, pasivne ovce.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi vsem rojakom

DRUŠTVO SLOVENCEV — BARAGA
in SLOVENSKI SVET

Španski škof iz Solsone je navsvetoval, da se laike smatra kot odrasle v Kristusovi Cerkvi. (primerjaj F. X. Murphy »Vatican II needs a new approach«, v »Catholic World«, February, 1964.)

Januarska številka »Ambasadorja« navaja misli kardinala Cushinga iz Bostona. Ko kardinal govori o tem, da pristane k poslušnosti še ne izključi potrebe po besedi, nadaljuje: »laikovo besedo je treba slišati in laik upravičeno pričakuje, da bodo njegova mnenja upoštevana s spoštovanjem in njegov vpliv sprejet, kadar je konstruktiven in v pomoč. Za apostolskega kristjana ni bolj grenkega občutka kot je občutek, da bo prezrt, ali še slabše, zlorabljen ko se je drznil pomagati Cerkvi prilagoditi se menjajočim se časom. Ker je intimnejše povezan s svetom, laik lahko nudi poglede in mnenja, ki jih le tako eksistenčna povezanost more dati« . . .

Zadnji odloki Cerkve o postni postavi, o evharističnem postu, o jeziku v cerkvi, itd. so znaki, da Cerkev spreminja svoje postave v skladu s potrebami časa. Vprašanje laika v Cerkvi ni enostavno, ne lahko rešljivo vprašanje. Vsakršna odločitev, kakršna koli bo, bo imela dalekosežne posledice, znotraj in izven Cerkve.; kajti marsikaj bi spremenila in sprememba, če do nje pride, bi morala biti taka, da ne bo rodila potrebo po novih spremembah.

Vsak katoliški laik bi rad bil aktivnejše uporabljen v Cerkvi. A ta želja v njem se ne sme spremeniti v demokratično (večinsko) miselnost in dejstvomnjenje. Cerkev je družba, a ne družba kot so na primer narod, stranka, itd. Ko se seznanjam z mnenji o tem kako naj se vprašanje laika uredi sedanjemu času primerno se spominjam kako je župnik v neki farni cerkvi rotill župljane: »da naj molijo da bi cerkveni zbor razpravljajal o aktualnih vprašanjih in vprašanjem našel pravih rešitev.« Ne odločajo le tisti, ki so osebno ali dejansko zapleteni v razpravljanja, pač pa z njimi vsi tisti, ki prosijo sv. Duha, da bi oni, ki »osebno« odločajo, »v istem Duhu spoznali kar je prav« in tako odločili.

S. B.:

Cerkev v Latinski Ameriki

Je Cerkev nekaj, kar ti pomaga k Bogu? Je Cerkev nekaj, kar te ovira na poti k Bogu? Oboje je možno. Tudi za tiste, ki so člani Cerkve.

Zgodovinsko dejstvo je tole: Skoraj dva tisoč let ljudje: to se pravi moški in ženske; vsake vrste: svetniki in največji grešniki, kralji in pometači, največji geniji ob strani tistih, ki ne znajo ne brati ne pisati; ljudje vseh ras in vseh starosti so pripadali in pripadajo Cerkvi.

Cerkev smo tudi mi. Mi verujemo, da Jezus nadaljuje po zakramentih, ki so hrbtenica Cerkve, svoje odrešilno delo v vsakem kristjanu. Mi verujemo, da je Cerkev Jezus in mi.

Vemo tudi, da Cerkev spada med tiste božje reči, pri katerih se največkrat pozablja, da so božje. Ravno zato, ker Cerkev ni samo skrivnostni Jezus, ampak so tudi ljudje. Oblast Cerkve je božja, toda izvršujejo jo ljudje; njen nauk je božji, toda učijo ga ljudje. Njeni zakramenti so božji, a dele in prejemajo jih ljudje.

Človeške prvine, ki so po

božji volji sestavine Cerkve, prinašajo s seboj grešnost in slabosti, ki niso po božji volji. Nekateri vidijo na Cerkvi samo to človeško stran. Kdor pa prezre na Cerkvi to, da je božja, je prezrl njeno bistvo. Njeno notranje bistvo, ki ostane vedno nedotaknjeno, ker je božje.

Te osnovne resnice o Cerkvi moramo imeti pred očmi, če hočemo razumeti Cerkev v Latinski Ameriki. Cerkev tam na jugu je slabotna, a vendar močna; se žalosti, a je njeno veselje preveliko. Misel je Pavlova in jo je treba razumeti o dvojnem elementu, ki je v Cerkvi vedno združen: božji in človeški.

Položaj Cerkve v latinsko ameriških državah je približno enak. Tako bodo splošne trditve veljavne za ves latinski jug. Kadar bomo o eni ali drugi izmed njih kaj posebnega hoteli povedati, bomo to jasno izrazili.

ZEMLJA IN LJUDJE

Govorili bomo o položaju Cerkve na ozemlju, ki se razteza od Mehike na severu do

Ognjene Zemlje na jugu čilenske republike. Kaj imajo skupnega te dežele? Kako bogata je Argentina. Na njenem ozemlju bi lahko živelo vsaj desetkrat toliko ljudi, kot jih živi danes! In Paraguay, ena izmed najmanjših južnoameriških držav: njegovo bogastvo so kava in banane, kakao in bombaž in toliko dragocenega lesa in petrolej v Čako, za katerega sta se tepla Paraguay in Bolivija toliko časa, da je Paraguay izgubil večji del svojih moških prebivavcev.

Koliko naravnega bogastva imajo Venezuela in Peru, Ekvador in Čile. Ob reki Amazonas živi par sto tisoč Indijancev, pa bi se lahko hranilo več deset milijonov ljudi.

Zemlja in ljudje: zemlja je bogata, ljudje so revni.

V Latinski Ameriki je veliko revščine, prave bede. Ta trditve samo za Argentino in Uruguay ne velja. Revščine kot jo vidite na latinskem jugu, Slovenci nismo bili vajeni. Koliko vasi je, kjer je vse zgrajeno iz blata, kjer je za vso družino in tudi živali en sam prostor. Človek bi mislil, da je to nekaj, kar se samo v Afriki dogaja, a ni res.

Stanovanja so revna, zelo revni sta tudi hrana in obleka. In to je res tako za Honduras ali Gvatemalo in zlasti še za Bolivijo, ki je med najbolj zaostalimi državami na ameriškem jugu.

Narava je bogata, a ljudje so večinoma tako revni, da človeka v srce zaboli. Kam gre torej naravno bogastvo, čigavi so milijoni krav, kam gredo milijoni vreč kave in banan?

Ekvador ima 4 milijone prebivavcev, lastnikov zemlje je pa par tisoč. In ker imajo preveč zemlje, je ne morejo obdelovati, kot bi bilo treba. Ker delavcem, ki so po večini Indijanci, slabo plačajo, ti delo slabo opravljajo. Delavci so slabo plačani (10 centov na dan in nekaj malega pridelkov), zemlja je slabo obdelana. Ker to velja za večji del države, so posledice take, kot smo jih omenili: revščina je nekaj splošnega, je nekaj značilnega za to in dober del drugih južnoameriških in srednjeameriških držav. In z rudniki ni nič boljše. Lastniki so domači bogataši ali pa še celo tuji. Lastnica večine bolivijskih rudnikov kositra je

HRANILNICA IN POSOJILNICA SLOVENSkih ŽUPNIJ V TORONTU

želi

VSEM ČLANOM IN OSTALIM ROJAKOM

BLAGOSLOVLJENE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Pridružite se nam! V šestih letih se je vpisalo preko 1000 članov, ki imajo nad 675 tisoč dolarjev na hranilnih vlogah in osebnih čekovnih računih. Uradujemo na 618 Manning Ave. vsak četrtek od 4 do 9 zvečer, soboto 10 do 4 popoldne in nedeljo 9 do 11 dopoldne. V New Torontu pa vsak petek zvečer po sv. maši in nedeljo dopoldne po gl. sv. maši.

VESELO ALELUJO

želi

KASTELIC CONSTRUCTION

GRADBENO PODJETJE

30 Victor Ave., Toronto 14, Ont.

Tel.: CL 5-2071

družina Pazmino, ki ne živi v Boliviji, ampak v Parizu, kjer na debelo zapravlja denar, ki ga ji zaslužijo indijanski rudarji.

Zemlja je bogata, ljudje so revni. Ker ta kontrast vpliva tudi na vero, ga bomo morali imeti pred očmi, če bomo hoteli razumeti Cerkev v Latinski Ameriki.

Pri ljudeh se moramo še posebej ustaviti. Morda bo kdo komaj verjel, da je v državi kot je Ekvador med 4 milijoni prebivalcev le okrog 200.000 belega prebivalstva. Vsi drugi so mešanici ali čisti Indijanci. Edina država, ki nima Indijancev je skoraj sto odstotno bela Argentina. V Braziliji, kjer je Indijancev razmeroma malo, je vsaj 20 odstotkov črncev. In mešanje ras ni pomembno samo za gospodarski, ampak tudi za verski položaj ameriških latinskih narodov.

INDIJANCI

Ko človek stopi iz letala na tla ekvadorijske prestolnice, ki je Quito, 300.000 prebivalcev, se začudeno ustavi. Eden za drugim hodijo mimo njega moški z lepo spletenimi kitami, ki jim veselo bingljajo po hrbtih. Razlika med moškimi in ženskami glede las je le ta, da imajo ženske dve kiti, moški pa le eno.

Vsi vemo, da so Indijanci prvotni prebivalci Latinske Amerike. Znano nam je tudi, da so pripadali različnim narodom, ali če ne narodom v modernem pomenu besede, plemenskim skupinam.

ŠPANCI IN PORTUGALCI

Vsaj za trenutek se moramo ustaviti pri španskih in portugalskih osvajavcih. Hernán Cortés je s 400 vojaki v dveh letih (1519—21) osvojil kraljestvo Aztekov (13 milijonov prebivalcev) v današnji Mehiki. Kmalu za tem je padlo v roke Francisca Pizarro-a kraljestvo Inkov, ki se je raztezalo od severne Argentine preko Bolivije, Peruja, Ekvadorja do današnje ekvadorijske-kolombijske meje (11 milijonov prebivalcev). Španskim osvajavcem so pomagale posebne okoliščine: Indijanci, ki so bili dolga leta pod jarmom Aztekov, Inkov ali Majejev, so jih smatrali za rešitelje. Bremena, ki so jih

5. SLOVENSKI DAN

SE BO VRŠIL DNE 2. AVGUSTA 1964
na SLOVENSKEM LETOVIŠČU pri Boltonu

Javna blaginja in politika

Večkrat slišimo samo slabe stvari o politiki in o ljudeh, ki se zanimajo za njo. Zanimivo je, da ljudje ki so takega mnenja, običajno niti ne vedo kaj beseda politika pomeni. Zato najprej nekaj besed o tem.

Politika je skrb za javno blaginjo. To je najkrajša in verjetno najboljša definicija. **Skrb za javno blaginjo pa nikakor ni slaba zadeva.** Na to boste običajno dobili odgovor, da politika sama po sebi ni slaba stvar, toda tisti, ki jo vodijo jo često izrabljajo za osebne koristi. To je res, toda res je tudi, da nekaj zdravnikov nemoralno izrablja (splavi i.t.d.) svoje zdravniško znanje, toda radi tega ni medicina nič manj potrebna in zaslužna.

Kar moramo skrbeti je, da so ljudje, ki delajo na političnem polju poštene in resnično delajo v korist skupnosti.

Vrnimo se k pojmu o javni blaginji. **Kaj je javna blaginja?** To je sistem v katerem in po katerem živimo; ki nam zagotovi gotov življenjski standard, nudi kulturne dobrine, omogoča človekov razvoj in izpolnitev njegovega zemeljskega ter končnega namena.

Sistem je formiran po zakonodaji. Vsakemu je jasno, da je naše vsakdanje življenje regulirano po zakonih; zakoni — o cestnem prometu, o višini stavb, o obdavčenju »income tax«, o cerkvenih manifestaci-

jim nalagali beli osvajavci, katere so nekateri smatrali za bogove, so bila neprimerno lažja, kot človeške in materialne žrtve, ki so jih od njih zahtevali indijanski gospodarji.

So nadaljuje.

jah — procesijah, tisku, brezposelni zavarovalnici, družinski podpori za otroke »family allowances«, i.t.d. Kamorkoli se obrnemo povsod najdemo zakone, ki nam ali omejujejo našo svobodo (največja brzina na cestah, tuja lastnina, i.t.d.) ali nam dajejo gotove pravice (pravica do svobode vere, govora, združevanja, uživanje privatne lastnine i.t.d.) ali nudijo neke beneficije ali dohodke (starostna pokojnina, brezposelna zavarovalnina i.t.d.).

Zakoni tudi regulirajo gospodarstvo, političen sistem (volilni postopek je diktiran po zakonu) i.t.d.

Ves ta skupek zakonov ustvarja sistem v katerem živimo. V našem slučaju je to demokratski sistem. V takem sistemu, kjer ima vsaka polnoletna oseba pravico do enega glasu in glasovanja, ima toliko bolj smisel zanimati se za politiko, ker vsak od nas ima vpliv na politiko (čeprav je minimalen) in tudi delno odloča, katera stranka bo na vladi, ter kakšne zakone bomo imeli. To se pravi, da mi delno ustvarjamo in spreminjamo ta sistem. Sistem bo pač tak kakršnega bo hotela večina. Če pa večina misli, da je politika slaba in je neumno zanimati se za njo, potem je jasno, da bo odločala manjšina o izbiri poslancev in preko njih o zakonih, ter končno o sistemu.

Kot je bilo že omejeno, mi smo srečni da živimo v demokratskem sistemu. To je velika dobrina — ki jo imamo poleg drugih — v Kanadi. **Demokratski sistem najbolj odgovarja človekovemu dostojanstvu, ker spoštuje štiri osnovne člo-**

večanske pravice: svobodo vere, govora, združevanja in tiska.

Drugi sistem ali sistemi so diktatorski, kot razne vojaške diktature. Te se često pojavljajo v Južni Ameriki in Aziji.

Tretji sistemi so razne totalitaristične vlade, kot so fašizem, nacizem in komunizem.

To niso nikake vere ali kaj podobnega, kot nekateri napačno razlagajo. To so le totalitarni politični sistemi. Beseda »totalitarni« nam pove, kaj je namen takega političnega sistema. **Hoče popolno ali totalitarno kontrolo vsega javnega in privatnega življenja.** Hoče kontrolirati vse: vero, zakonodajo, kulturo, (Hruščev je še slikarjem dal direktive, čeprav se na slikarstvo verjetno dosti ne razume), gospodarstvo, vojsko, vzgojo, formacijo družin, sport, i.t.d. Istočasno pa vsa ta udejstvovanja izrablja za utrditev strankine oblasti. V totalitarizmu je šel najdelj komunizem.

Ravno radi tega ga nekateri zamenjujejo z vero. Toda v skoro pedeset letih obstoja je komunizem dokazal, da je totalitaren dovolj, da vero lahko preganja, ovira in celo zatara, toda je preplitev da bi jo nadomestil.

Jasno je, da so vse te stranke bazirane na gotovi ideologiji. F. Nietzsche s svojim »nadčlovekom« je dal filozofsko osnovo nacizmu; Musolini je iskal svoje mentorje pri dekadentnih ekzistencialističnih filozofih; Marks in Engels sta formirala komunistično ideologijo.

Na tem mestu naj naznačim, da so krščanske demokracije bazirane na krščanski filozofiji in skušajo, kadar pridejo na oblast, ustvariti sistem, ki najbolj odgovarja krščanskemu pojmovanju o človekovem dostojanstvu, ter človekovem zemeljskem ter končnemu cilju.

Krščanske demokratske stranke so na oblasti v lepem številu evropskih držav, med drugim v Italiji in Nemčiji. Te dve državi sta imeli do konca druge svetovne vojne totalitarne vlade.

Če se bo enkrat Slovenija osvobodila totalitarnega komunizma, bo imela krščanska demokracija lepe izgleda, da pride — demokratskim potom — do oblasti.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi vsem čitateljem

UREDNIŠTVO »SLOVENSKE MISLI«

Ko sta bila Celovec in Gorica še slovenska

Ko sem v jeseni čital v goriškem »Katoliškem Glasu« o proslavi 1000 letnega jubileja na čast sv. Cirilu in Metodu, ki se je vršila pred sto leti v Celovcu in Gorici (o čemur poroča »Slovenski Prijatelj« in »Zgodna Danica« iz leta 1863), se mi je kar milo storilo. In v resnici nas morajo srca boleti, če pomislimo na današnje stanje v teh dveh mestih. Pravijo, da nastaja novo krščanstvo. Z veseljem pozdravljamo in upamo, da bo tudi iz sedeža celovške škofije zavel nov duh mesto sedanjega, za naš narod toliko krivičnega. Iz sedeža škofije, kjer bi vsak iskal, le pravico, padajo smrtni udarci na naše otroke, mladino, — duhovnike in ves naš narod na Koroškem.

Naj ne bo zamere, če na kratko povzamemo iz teh poročil, kako sta se ti proslavi vršili

pred 100 leti v Celovcu in Gorici:

V Celovcu se je slovesnost pričela zjutraj s peto sv. mašo, katero je daroval semeniški vodja. Pri maši so bogoslovci peli SLOVENSKO. Popoldan so nadaljevali proslavo v lepo okrašeni veliki dvorani. Vrstili so se govori in pevski nastopi; vse slovensko. Le zadnji govor je bil v staro slovenskem jeziku. Več rodoljubov in tudi gospod knezoškof, so se proslave udeležili.

*

Primorski Slovenci so tisočletno proslavo priredili v Gorici. Glavni govor je na tej proslavi imel dr. Josip Tonkli. Na proslavi je pel Ipavski zbor, na čast svetima bratoma Cirilu in Metodu Kanonik in dekan Gabrijan, je pa izrekel tale lepi pozdrav:

*

Slovesnost današnja naznanja, da nova nam doba prišla. Spričuje, da prazna ni sanja, kar svoboda naša velja. Splet v svojem jeziku kramljati, prepevati mično lepo. Možato med narodi stati, Slovenci, kdo branil nam bo? Zatorej zaukaj, Gorica, veljave se svoje raduj! Slovenska nam bodi sestra, v stari zvestobi se sluj! Da hčerka slovenska si zala, to tvoje spričuje ime, da vselej si zvesta ostala, glej, slava ti, slava ti gre.

Ali ni zanimivo, kako so Slovenci pred 100 leti in še pozneje, lepo in brez težav, prirejali take proslave v Celovcu in Gorici, katerih so se udeleževali razni cerkveni očetje in tudi celovski gospod knezoškof . . . In danes? — Kaj se godi na celovski škofiji? Generalni vikar Kadras je izdal dekret, da se morajo slovenski otroci učiti verouk nemško!

Prosim te, ljubi čitatelj, ne pozabi takoj, pri drugem članku, ki ga boš čital za tem, kar imaš pred seboj. Ustavimo se za minuto ali dve in premislimo malo kako to, da sta se ta dva kraja ohranila slovenska več kot 1000 let, sedaj sta pa v dobrem pol stoletju, kakor izgleda, za Slovence, utonila? Danes se v obeh bori za obstoj le mala skupina, a doživlja sama razočaranja? V teh dveh mestih sem bil kot mlad fant,

pa sem uporabljal samo slovensščino. Povsod so me razumeli, brez ugovora. Res, da se je že takrat v Celovcu precej govorilo nemško in tudi v Gorici. A kje se ni tiste čase? Ako sem se sprehajal po Ljubljani, je bilo slišati da so razne »narodne dame«, pokvarjeni študentji, razni gizdalini, častniki avstrijske vojske itd., le nemško govorili, še več v Celju in Mariboru. Zdi se mi, da Maribor ni bil dosti bolj slovenski, kot Celovec. Bili smo pač pod terorjem avstrijske soldateske. Temu se nismo mogli dosti upirati.

Pa smo se znebili Avstrije in dobili smo svojo državo. In, namesto, da bi se dvignili, smo padli. Zgubili smo Celovec in Gorico. V mislih iščem krivca. — Kdo je? Najprej se zmažemo in sami sebi opravičimo, če rečemo: — Tujci. Da! Res je tako — tujci. Pa ne samo oni. Tudi mi sami smo krivi! Kriv

je posameznik, krive so vsemože skupine, kriv je ves narod. Da, vsi smo krivi. Vedno smo na moč udarni v jeziku, v dejanjih pa odstopamo, da morejo drugi poprijeti. Nikdar se pravočasno ne zavedamo, kaj je treba, in prepozno pricapljam. Samo učimo, učiti se pa ne damo. Tako smo »brihtni«, da niti trohico »brihtnosti« ne moremo več sprejeti v svoje možganske kanale. Bile so izjeme in še so. Možje; misleci, delovni, nesebični, globoki vseh vrst, ki so in še, narod vzgajali, ga dvigali in vodili. Ker jih nismo znali ceniti, jih ubogati, njihov nauk smo zametavali, zato nam jih je BOG odvzel. Le nekatere nam je še pustil, a jih ne maramo. Po njih bijemo, ter obtožujemo njihova dobra dela. Stari grehi se ponavljajo. Pred kratkim sem čul nekoga, ki je ves ogorčen pripovedoval, zakaj, da on politikov ne mara. Zato, ker so lagali v Vetrinjah, in lagali drugod, lagali in zopet lagali, sebe pa ven vlekli. Vprašal sem: »Kdo pa so bili ti«. Odgovori mi: »Ne smem povedati«. Vprašam: »Zakaj ne?« Odgovor: »Ker mi je bilo zaupano pod strogo molčečnostjo«. Potem pa molči, nerga. Precej dolgo že tlačim zemljo, pa tako smešnega odgovora še nisem dobil, kot je bil ta. Da, stare grehe ponavljamo, in nič ne gremo vase. Ruski filozof N. Berdjev je zapisal sledeče: »Napačno je misliti, da je vir zla izven mene in da sem posoda svetosti, v kateri je samo dobro. Iz takega razpoloženja se koti maščevalen in krut fanatizem. Ne, vir zla je tudi v meni in tudi jaz moram vzeti nase del krivde in

odgovornosti.« Vidite, tako je. Vsi smo krivi. Nekateri več, drugi manj. Kakoršne možnosti je kdo imel in zmožnosti. Da, bilo bi prav, da bi se tega vsak zavedal in opustil tisto večno nerganje, sumničenje, opravljanje in kritiko vsega, kar je in kar je bilo. Priznajmo vsakemu, kar je storil dobrega in odpustimo mu, kar storiti ni mogel. Zlasti pa ne vzdigujmo prahu o malih, nepomembnih rečeh. Za nami so tako veliki problemi, ki smo jih zamudili, da je naravnost smešno slišati resnega moža, ki se vrti v malem krogu, obnerga vse, od spredaj in zadaj in dela hudo kri sebi in drugim.

Zgoraj smo rekli, da zmeraj prepozno pridemo. Ne vsi. Imamo izjeme. Dr. Korošec, dr. Krek in še drugi, so se zavedli pravi čas, da so nas odtrgali od krivične Avstrije. Ako so pozneje kaj zagrešili in nam niso mogli v vsem ustreči, jim odpustimo, saj so bili le samo ljudje, nič višjega. Tudi general Maister se je zavedel pravi čas in zasedel Maribor. Znal je. Niti kaplje krvi ni priteklo. Bil sem ravno v Mariboru tisti dan. Občudoval sem red in disciplino. Če bi general Maister ne naredil takrat tega, bi pa naše meje tekle nekje pri Celju, ali pa še nižje. Ni se pa pravi čas zavedel neki drug g. M., če ravno je bilo primernih ljudi dovolj, ki bi lahko to storili, da bi zasedeli Celovec. Ako bi pravi čas kdo to storil, bi bil Celovec ravno tako slovenski, kot je Maribor, ter z njim ves slovenski del Koroške. In dalje; ako bi o pravem času zasedle Gorico neke pametne čemoram vzeti nase del krivde in

BLAGOSLOVLJENE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi

JOHN KAVČIČ CONSTRUCTION LTD.

GRADBENO PODJETJE

162 Clinton St., Toronto 4, Ont.

Tel.: LE 2-8161

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi

DRUŽINA ANTON MUHIČ

20 Minstrel Dr., Toronto 18

Tel.: 255-8474

te, ne pa Titove, pa bi tudi Gorica ostala slovenska. Tudi s Trstom bi bilo morda lahko nekako tako. Se nismo pravi čas zavedli. Odstopili smo in pustili, da so prišli drugi in prevzeli naše slovenske, tisoč letne trdnjave. No in nad kom bomo godrnjali, nad kom se raznašali? Pustimo to, šlo je mimo in o tem bi bilo tu škoda živce kvariti. Pač pa je potrebna mirna in pametna debata o tem in takem, da se učimo za prihodnje čase, ki so še pred nami. Mirno se razgovarjati in voditi pametno politiko o vsem. To je prav. Nikar pa: »Ne politike«. Danes je zelo moderno reči »ne maram politike«. Veste od kje to prihaja? Komunisti nam to prišepetavajo. In mnogi so, ki jim nasedajo in to naprej pre-

našajo. Vsi ti, ki se dajo tako izigravati, ne vedo kaj je politika. Ne vem, kako bi zgedel svet brez nje. Seveda je pa tu mišljena prava in načelna politika. Ne pa nergaška, jezasta in klobasarska, ki pere le »posodo svetosti« z nespametnim govorjenjem. Le pametni, načelni nazori nas bodo dvigali, vse drugo nam škoduje. Bodimo kakor so bili naši pradedji, možje, ki so nam tisočletje ohranjali narodne svetinje in kulturne pridobitve, za katere jim bodimo hvaležni in nanje ponosni. Dolžnost naša je, da jih ohranimo našim prihodnjim rodovom, vsak po svoji moči. V prvo so pa gotovo v to poklicani naši inteligentje. V vsem nam pomagaj BOG!

L. A. st.

Zveza italijanskega stila

Signor Moro novi italijanski ministerski predsednik in podpredsednik signor Nenni sta v torek 17. dec. 1963 dobila skupno zaupnico v poslanski zbornici s 350 proti 233-mi glasovi. Pri tem so se štirje poslanci vzdržali glasovanja. To je prva italijanska vlada s poslovno večino v parlamentu in prvi kabinet po letu 1947, kjer rimo-katoliški krščanski demokrati sedijo skupaj z marksističnimi socialisti kot partnerji, odgovorni za skupni program tako potrebne socialne reforme.

Omenjene volitve lahko pomenijo glavni mejnik v razvoju italijanske demokracije. Po drugi strani pa to lahko pomeni konec takega sodelovanja. Če namreč tako zveni »Odklon v levo« ne bo pokazal pozitivnih rezultatov ni verjetno, da bo dolgo obstal ali, da bi se v doglednem času ponovil. Težava je v tem, da niti Moro niti Nenni nimata za seboj združenih partij. Med debato za zaupnico, ki se je začela 12. dec., se je izkazalo, da prednosti oziroma nedostatki vladnega programa niso vzbudili toliko pozornosti, kot pa upor in grožnje odstopa v obeh strankah. Grupa 35 krščanskih demokratov, od katerih najvidnejši je bil Scelba se je izjavila, da sploh ne bo glasovala. Isto je grozila nekoliko manjša grupa levo usmerjenih socialistov. Ko je

do glasovanja prišlo je le 25 socialistov grožnjo tudi realiziralo. Dali pomeni njihov odstop formalno cepitev partije, še ni jasno. Scelba in drugi krščanski demokrati so se premislili, morda zaradi stroge tradicionalne strankine discipline ali še verjetneje zaradi članka v vaticanskem časopisu Osservatore Romano, ki je izšel 14. dec. in prinesel očitno svarilo o nevarnosti razpada krščansko demokratske partije.

Vaticanska intervencija v korist Moro-a je prav gotovo pozitivna poteza, ki se je izluščila iz vseh dvomov in manevrov v notranjosti partije same.

Sedaj, ko »odklon v levo« končno obstoja; kaj moremo od njega pričakovati? Komunisti očitno skušajo ohromiti vlado; zlasti s podpihovanjem industrijskih nemirov. Mnogi, ki so zanj volili ostajajo v dvomu, ali zato, ker socialisti ostajajo preveč povezani s komunisti na lokalnem nivoju, ali pa, ker so krščanski demokrati pretesno navezani na atlantsko zunanjo politiko.

G. Moro bo najboljši uničil svoje nasprotnike in obvladal dvomljivce s tem, če pokaže, da »odklon« funkcionira v smislu aktivne in progresivne vlade. Za njega, kot za tolike vojaške in politične voditelje velja napad za najboljšo obrambo.

(Prevedeno po »The Economist« — Dec. 21, 1963.)

VESELO ALELUJO

želi

MESARIJA IN KLOBASIČARNA

Jože DERMASTJA

194 AUGUSTA AVE.

(židovski market)

TORONTO

Telefon: EM 8-0490

304 BROWN'S LINE

(nasproti slovenske cerkve)

NEW TORONTO

Telefon: CL 1-0209

Na razpolago imamo domače orehove potice, šunke, prekajeno meso, kislo zelje in repo, ter bučno olje.

Novice iz domovine

• **Letališče »Ljubljana«.** — Dne 24. decembra lanskega leta so na Brniku pri Kranju odprli in izročili prometu mednarodno letališče »Aerodrom Ljubljana«. Njegova betonska proga je za enkrat dolga 2200 metrov, bo pa že letos podaljšana na 3000 metrov, tako da bodo mogla pristajati prav vsa svetovna letala. Že sedaj pa lahko pristajajo vsa jugoslovanska transportna in potniška letala, kakor tudi večina inozemskih.

Letališče je oddaljeno od Ljubljane 27 kilometrov, od Bleda 33, od Celovca 60, od Postojne 70, od Reke in Opatije pa 155 kilometrov. Z njim se Ljubljana končno uvršča med letališča za mednarodni promet in s tem se bo Slovenija osvobodila odvisnosti od zagrebškega letališča.

• **Moralna vzgoja.** — Izgleda, da se jugoslovanske oblasti zelo vznemirjajo zaradi vedno večje mlačnosti mladine do družbenih in narodnih dolžnosti. Na posvetovanju v Beogradu so seveda vrgli krivdo na šolski pouk, deloma pa tudi na tisk, radio in televizijo. Največjo brezbriznost in mlačnost je, kot kažejo ankete, opaziti v Srbiji.

• **Makedonska filharmonija v Ljubljani.** — Ker so bile vse kulturne zgradbe v Skoplju porušene so letošnjo zimo vse makedonske kulturne ustanove primorane gostovati drugje po Jugoslaviji.

Opera in filharmonija sta obe že imeli nastope v Ljubljani, filharmonija pa tudi v Kopru.

• **Ruski skladatelj Šoštakovič v Jugoslaviji.** — V začetku meseca januarja je prispel s so-progo v Zagreb ruski skladatelj Šoštakovič in prisostvoval prvi uprizoritvi svoje opere »Katarina Ismajlova« v Jugoslaviji in Evropi sploh (izven Rusije).

• **Zgodovina slovenskega slovstva.** — Druga izdaja Zgodovine slovenskega slovstva od začetkov pa do leta 1848 je sedaj izšla v zbirki »Kozmos« ki jo izdaja Mladinska knjiga iz Ljubljane. Po imenih avtorjev lahko sodimo, da je delo soliden doprinos slovenski slovstveni zgodovini. Bil je dolgo časa potreben.

• **Prepoved uvoza vozil podaljšana.** — Zvezna uredba podaljšuje prepoved uvoza avtomobilov in drugih vozil za leto 1964. Izjeme so dovoljene le za invalide ter za osebe, ki se preselijo ali pa vrnejo v Jugoslavijo po daljšem bivanju v inozemstvu.

• **Položaj zamejskih Slovencev.** — Kaže, da se položaj Slovencev v Gorici in Trstu počasi izboljšuje. To kažejo zlasti izjave predstavnikov italijanske Krščanske Demokracije v Gorici in Trstu in odmevi v časopisju.

Tega žal ni mogoče reči za koroške Slovence, katerih preganje še vedno traja.

• **Konec pravopisne pravde.** — Črkarske pravde v slovenski javnosti je konec. Novica, ki nam je dospela ravno prekasno

za našo zadnjo številko, je bila objavljena v začetku meseca decembra lanskega leta v slovenskem časopisju. Iz njega smo izvedeli, da je dne 15. novembra 1963 Slovenska Akademija Znanosti in Umetnosti poslala vsem svojim odsekom in predstojnikom sledečo okrožnico:

»V zvezi z nejasnostmi, ki so po izidu novega 'Pravopisa' nastale v slovenskem pravopisu, odločam: V vprašanju končnic — lec oziroma — vec se bodo vse publikacije Slovenske Akademije Znanosti in Umetnosti v Ljubljani držale predpisov pravopisa Ramovš-Zupančič (1. 1950). Predstojniki inštitutov in uredniki razredov so odgovorni za izvajanje te odločbe. — Predsednik: Josip Vidmar l. r.«

S tem je slovenska najvišja kulturna ustanova dokončno zavrnila novotarije Pravopisa iz leta 1962, in črkarske pravde je konec.

• **Prosta carinska cona v Kopru.** — Dne 3. januarja tega leta je bila izdana formalna odločba o ustanovitvi proste carinske cone v luki Koper, prve take cone v jugoslovanskih pristaniščih. O umestnosti te cone v Kopru bodo sodile praktične izkušnje v bližnji bodočnosti, kaže pa, da je bil ta korak zelo umesten in da bo mnogo pripomogel k razvoju tako pristanišča kot mesta.

• **Smrt apostolskega administratorja.** — Zadnje nedelje preteklega leta je na Kostanjevici v Novi Gorici umrl v 80. letu starosti apostolski administrator jugoslovanskega dela goriške nadškofije, Dr. Mihael Toroš, po rodu iz Medane v Brdih.

Po dolgi trnjevi poti sovražstva s strani jugoslovanskih oblasti in pogostega nerazumevanja s strani mnogih cerkvenih krogov je goriški apostolski administrator končno omahnil in šel k zasluženemu počitku in večnemu plačilu.

Bil je vnet Slovenec in kot tak se je držal načela, da režimi imajo krajše življenje kot narodi: »izmi« bodo prešli, Slovenci pa bodo še tu, je rad ponavljal. In prav zato se je boril za priključitev čimvečjega dela Primorske k Sloveniji, kar pa mu je marsikak kratkovid-

Poročilo Društva Slovencev - Baraga

Dne 2. novembra 1963 sta Društvo Slovencev in S.K.P.D. Baraga sklicali skupni občni zbor, kjer je bilo predlagano, da se izvrši fuzija obeh društev. Vodstvi obeh ustanov sta bili o tem sporazumni in predlagali članstvu glasovanje o združitvi. Z veliko večino je bilo članstvo sporazumno. Iznesenih je bilo nekaj imen novemu društvu. Osvojeno je bilo Društvo Slovencev — Baraga.

Člani obeh društev so predlagali kandidate za imenovane funkcije, nakar so vsi tajno glasovali. Skrutinatorja sta objavila rezultate, kandidatu z največ glasovi je bila potem zaupana nova funkcija. Izvoljeni predsednik novega društva je g. Ivan Marn, ki je s svojo nesebično požrtvovalnostjo in marljivostjo skozi leta utrdil kvalitete izvrstnega narodno-kulturnega delavca.

Društvo Slovencev in S.K.

P.D. Baraga sta že od vsega početka ustanovitve Društva Slovencev tesno sodelovala, zlasti pri večjih prireditvah. Tako se je že dalj časa urivala misel da se društvu združita in dobita širšo skupno bazo za nadaljnje delo. Zato na omenjenem sestanku ni bilo nobenih večjih nesoglasij. Novo društvo je s fuzijo dobilo novih sodelavcev in seveda tudi širšo delavno področje. Še nadalje bo skušalo družiti sodelovanje manjših skupin, jih organizirati za skupne nastope in prireditve; kot je Slovenski Dan v Kanadi (ki se bo letos vršil 2. avgusta); obenem pa prirejalo samostojne kulturne prireditve, ki naj bi pomagale manifestirati našo narodno zavest. Društvo bi želelo zainteresirati vsakega posameznika za sodelovanje, saj je aktivno sodelovanje najboljša šola, ki pomaga učiti slovensko skupnost v tujini.

než zameril in napačno sodil. Bodočnost bo pokazala, če je imel prav ali ne. Dejstva za enkrat jasno kažejo, da je imel prav. Pod ceno nerazumevanja s strani mnogih ljudi, zasmehovanja in preganjanja s strani oblasti mu je vendarle uspelo doseči dovoljenje za izdajo edinega verskega mesečnika v Sloveniji: »Družina«. Uspelo mu je popraviti in celo doseči tu pa tam kako podporo s strani oblasti za popravilo mnogih razrušenih in poškodovanih cerkva. Uspelo mu je pomagati iz težav marsikateremu izmed svojih duhovnikov. Uspelo mu je ohraniti nedotaknjen ugled in upliv cerkve in vere na Primorskem. Bog mu poplačaj njegov težki trud.

Dr. Mihael Toroš je bil pokopan na Sveti Gori poleg slavnega goriškega škofa Sedeja.

• **Umril je Ksaver Meško.** — V nedeljo dne 12. januarja tega

leta je umrl v devedesetem letu starosti Fran Ksaver Meško, najstarejši slovenski pisatelj, po svojih idejah in miselnosti sopotnik slovenske »Moderne«.

Rodil se je v Ključarovcih pri Ormožu in trpel preganjanje na Koroškem tako v prvi kot v drugi svetovni vojni, preziranje pa v novejši povojni dobi. Svoji župniji v Selih pri Slovenjem Gradcu je ostal zvest celih štirideset let, dokler ni omagal. Umril je v bolnici v Slovenjem Gradcu.

Njegova najvažnejša dela sta romana »Kam plovemo?« in »Na Poljani«, ter zbirki črtic »Ob tihih večerih« in »Mir božji«.

Med vidnejšimi slovenskimi pisatelji ostaja sedaj France Bevk.

• **Prebivalstvo Slovenije in Jugoslavije.** — Ob koncu leta 1963 je Jugoslavija štela skup-

no 19,177,000 prebivalcev, od teh Slovenija 1,626,000, Srbija 4,932,000 (z Vojvodino in Kosmetom: 7,857,000), Hrvatska 4,244,000, Makedonija 1,467,000, Bosna in Hercegovina 3,485,000 Črn gora 498,000.

Po naravnem prirastku prebivalstva je Slovenija na šestem mestu. Za njo je le Hrvatska. Število rojstev sicer stalno pada v vsej državi že od leta 1951 sem. Takrat je znašalo 33.3 rojstev na 1000, sedaj je le še 21.4.

Naravni prirastek prebivalstva je bil letos 235,791 ljudi, v Sloveniji le 14,660. Po predvidevanjih Zveznega zavoda za statistiko bo Jugoslavija dosegla 20,000,000 ljudi šele leta 1968. Slovenija pa bo dosegla dva milijona morda v dvajsetih ali petindvajsetih letih.

• **Ljubljanska opera.** — Operni in baletni ansambel iz Ljubljane je od 21. do 26. januarja gostoval po Italiji z opero Rimski-Korsakova »Zlati patelin« ter baletnimi večeri ruskih skladb »Petruška«, »Ognjena ptica« in »Dvoboj«. Žel je vsestransko priznanje.

PICASSO in človek

To je bil naslov razstave slikarskih in kiparskih del svetovno znanega španskega umetnika Picassa, ki se je vršila v Torontu od 11. januarja do 16. februarja tega leta.

Malo umetnikov je zaslovelo že za časa svojega življenja tako kot Picasso. Njegova genjalnost, izredna fantazija in popolen prezir pravil, ki jih je ustvarila človeška družba, so mu pripomogle do tega, da je danes smatran največji živeči umetnik na svetu.

Razstava je obstojala iz nad 200 del — slik, rizb in kipov. Te so bile prinesene iz vseh koncev sveta: Francije, Španije, Rusije, Z.D., Anglije, i.t.d. in predstavljajo življenjsko delo — 60 let — tega velikega ustvarjalca.

Od vseh njegovih del, najbolj prizadenejo človeka rizbe in slike iz vojnih let (1939 — 1945). Picasso je izpolnil tudi v tej dobi svoje poslanstvo kot umetnik; v svojih delih je izrazil vse trpljenje in grozo vojnih let. Eno teh del je mati z mrtvim otrokom.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

PRVA SLOVENSKA MESARIJA V TORONTU

ANTON'S MEAT MARKET

SE PRIPOROČA A. BAUDEK

633 Vaughan Rd. na vogalu Oakwood

RU 3-0423

Smučarska oprema

VEZJA

Prav tako kot smučiči, so tudi vezja v revolucionarnem razvoju. Moderna smučarska tehnika zahteva odlično povezavo med čevljem in smučo. Odpornost smučiči proti zlomu je bila vedno visoko cenjena lastnost. Ti dve dejstvi sta vplivali tudi na vezje in njih razvoj.

Klasičnega Kandaharja in železnega okovja ne bom opisoval, ker je aplikacija in kakovost na splošno znana. Okovja, klasičnega stila, skoraj ni več na trgu, dočim se Kandahar vezje v varnostni izvedbi še veliko uporablja v zvezi z tako zvahnim »Langriemenom«.

LANGRIEMEN

Je to nemški izraz za cca 1.5—2 m dolg usnjati jermen. Slovenski smučarji vedno rabi-jo omenjeni izraz. Tudi drugi večji narodi so ga akceptirali. Včasih se ga omenja kot »arlberški pas« in mislim, da je v slovenskem prevodu knjižnjo bolj sprejemljiv kot »dolgi jermen«.

Preprost jermen, pritrjen ob strani smučice in ovit okoli noge je bil vezje prvih smučarjev. Že kmalu so ga opustili in prešli na bolj »moderna« vezja. Po drugi svetovni vojni so tekmovalci zopet segli po njem in ga tehnično nekoliko izpopolnili. Sprednji del čevlja je bil fiksiran z »okovjem«, zadnji pa z arlberškim pasom. Ob strani pritrjeni obroček je bil baza in izhodišče pasu, ki se je ovijal izmenoma preko noge skozi obroček ter okoli gležnjev. Ta kombinacija ni prodrila v množično uporabo. Vez je bila toga in nepopustljiva ter vzrok številnom zlomu nog. Tekmovalci so zgodaj uvideli, da je to riziko, ka ga morajo tolerirati. Nekateri so pas pritrdili na Kandahar stremena, ki so ime-la možnost, da se v kritični situaciji raztrgajo, ali pa, da se glavna zaponka Kandaharja avtomatsko odpre in sprosti celotno vezje.

VARNOSTNA VEZJA:

Prednosti arlberškega pasu so diktirale razvoj varnostnih vezij. Danes jih je naprodaj preveč, da bi ji mogli omeniti

na tem mestu. Tipični primer, ki se je v Evropi najbolj uveljavil in ga je tudi tukaj veliko videti je »Marker« sistem. Stoji se iz sprednjega elementa Marker, ki fiksira konico čevlja. Zadnji del predstavlja dve plošči, od katerih je ena obratljiva. Na to zadnjo sta pritrjena arlberški pas in zaponka, ki potisne čevljev tesno ob sprednji del. Ta del je konstruiran tako, da se ob abnormally močnem, stranskem pritisku obrne in s tem nudi dolo-

čeno stopnjo varnosti. Tako je tudi arlberški pas postal splošno sprejemljiv.

Marker in podobne naprave so postale v kratkem času tako popularne, da navadnih okov skoraj ni več videti.

Mislim, da je koristno dodati še nekaj pripomb. Kljub varnostnim vezjem so smučarji še vedno podvrženi nezgodam. Zdi se celo, da število poškodb ni nič manjše kot nekoč. Zanimiva je študija, ki so jo objavili zdravniki: Dr. A. Scott Earle, John R. Moritz, George B. Saviers ter dr. James D. Ball v »Journal of the Ameri-

can Medical Association«. Poročilo se nanaša na poškodovance, zdravljeni v Sun Valley bolnici (Idaho). V sezoni 1952—53 je bilo cca 35% poškodovancev opremljenih z varnostnimi vezmi ob priliki padca. V sezoni 1955—56 — 73%, a v sezoni 1960—61 je imelo od 1470 poškodovancev 98% varnostne vezi.

Nedvomno je poročilo zelo zdravniškega značaja. Naraščajoči procent je pripisovati zlasti popularnosti novih vezij. Naj bo poročilo še tako zdravniško je dejstvo, da procentualno okvar stvilčno ni nič manj, kakor bi bilo pričakovati (dnevno 1 procent.). Dejstvo, da je teh novih sistemov na tržišču na desetino, dokazuje potrebo po novih boljših rešitvah. Marker se je razvil s tesnim sodelovanjem tekmovalcev, ki jim je potem tudi izvrstno služil. Izgleda, da je Marker najuspešnejši v kombinaciji z arlberškim pasom. Opozoriti se mora, da je pri tem treba spremeniti tehniko padca. Ko je padec neizogiben, naj bo to tog padec. Pri fixnih vezjih je sproščen padec boljša rošitev.

Marker sproži svoj mehanizem le, če padec povzroči vzvoj ali stranski sunek, kar se zgodi v večini primerov. Trenutno se zdi producentom zelo nujno konstruirati vezja z aktivizacijo ob čistem padcu naprej ali nazaj. Najpreprostejša rešitev je v kombinaciji Markerja s patentnim Kandaharjem. Padec »naprej« sproži zaponko Kandaharja, vzvoj pa aktivizira Marker. Običajno je to kombinacija brez arlberskega pasu in je slabše od klasičnega vezja z okovjem.

Najbolj delikatna zadeva pri varnostnih vezjih je pravilna nastavitvev. Težave v tem pogledu so objektivne in subjektivne. Vse naprave delujejo nemreč na principu vzmeti, ki regulirajo napetost kroglice ob fiksni del. Kot vemo je sila vzmeti kvadratičnega značaja. Konsekventno je potem regulacija neobčutljiva prav v območju, ko bi to najbolj potrebovali. Tega se proizvajalci premalo zavedajo. Vreme, moč in spretnost tekmovalca ter maščoba v napravi so še drugi faktorji, ki vplivajo na nastavitvev. Dobiti občutek za pravilno na-

Bilo jih je sedem

Bilo jih je sedem na trgu, košatih, visokih dreves, še vidim jih, daleč, ponosne.

Potem pa je prišel vihar, vihar izza gore. Polomil je hraste na trgu, prevrnil.

Bilo nas je sedem na vasi, veselih in mladih. Še pomnim ko šteli smo zvezde spomladi.

Potem pa je prišel vihar, vihar izza meje. Besnel je in besnel čez dolino, čez goro.

In padel je prvi pri belih od puške iz gozdov. Odšel nam je prvi v neznano, za vedno.

Ostal je potem pri Bihaču naš drugi kot borec za narod, in ni se več vrnil, nikoli.

Izginil na Nemškem je tretji, ne ve se prav kje, in zapustil je mater brez sina, brez kruha.

Potem je četrti šel iskat svobodo čez morje. In našel jo je v Argentini, pod zemljo.

Le petemu bilo je dano zaspati doma pravočasno, tik predno so hišo mu vzeli.

Odromal potem je v tujino še eden, z družino. In piše, da vsi so mu zdravi, vsi živi.

Bilo jih je sedem na vasi, ostal je le eden, s spomini na čase mladosti, edini.

Bilo nas je sedem na trgu, košatih, visokih dreves, Sameva zdaj eno, le eno.

Šesti

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE želi

LUXOR RADIO

624 Bloor St. W.

LE 1-3085

RADIO APARATI • TELEVIZIJSKI APARATI • GRAMOFONI • ŠIVALNI STROJI
PISALNI STROJI • HLADILNIKI • PRALNI STROJI
NA ZALOGI PLOŠČE IZ SLOVENIJE

ZA VSA MEHANIČNA POPRAVILA PRI VAŠEM AUTOMOBILU SE Z ZAUPANJEM
OBRAČAJTE NA

KIPLING B. P. SERVICE

KIPLING & NORTH QUEEN (Severno od Queensway)

Prodajamo baterije, pnevmatike (gume) in druge avtomobilске potrebščine.
Vsem slovenskim rojakom se priporoča Jože Tomc.

Tel.: 251-2576

Poročilo STZ Toronto

stavitev zahteva precej prakse. Dokler si smučar ni pridobil lastnega občutka lahko postopa takole: Vozi po vpadnici brega in zavij v traverzo pred celim snegom (brzina ni bistveno važna). Snežna masa bo zavirala. Tik predno te ustavi od-rini sunkovito kot moreš (odskoči) v paralelni drži smučiči tako, kot bi hotel spremeniti smer za 180°. Sprva se bodo aktivirale varnostne vezi. Po nekajkratnih poizkusih boš prišel do meje, ko vezi ne bodo več popustile. To je prava točka za povprečnega smučarja. Tekmovalec bo seveda še malo »privileg«.

Končno je važna še psihološka stran problema. Naj se ne misli, da nove vezi zagotovijo varnost. Varnost je še vedno v pravilni vadbi in trezni presoji posameznika.

Vprašanje kako montirati vezje je vedno aktualno, zato bo morda karistno sledeče navodilo: Določi in označi ravnotežno točko smučiči. Središčno točko smučarskega čevlja je postaviti 12 cmm (cca 5") izza ravnotežne točke smučiči. Pazi, da središčna os čevlja in smučiči sovpadata.

PALICE

Dolžina palic se običajno ravna po tehniki vožnje. Segajo naj od tal do pazduhe. Začetnik lahko izbere 10 cm krajše. Jeklene tankostenske konične cevi so najbolj odporne in trepežne. Ko pravim jeklene ne mislim le na trdo valjano železno pločevino (cenene japonske), ampak na boljše jekla. Če postavimo palice vertikalno ob telesu ter se poženemo tako, da z rokami obvisimo na njih se ne smejo ukriviti. Ako se ukrivijo morajo po razbremenitvi sunkovito zavzeti intaktno obliko. Krogi, zlasti za slalom naj bodo čim manjši in lahki. Vloga palice v moderni vožnji je predvsem balansiranje.

Paziti je predvsem na dobre ročaje. V nestabilnih situacijah si avtomatsko pomagamo s palico, ki lahko postane močno obremenjena. Niti ročaj niti palica v takem primeru ne sme popustiti. Nesreč sicer ni veliko, so pa lahko katastrofalne. Ako spodleti prijem običajno udari glava ob ostri konec.

Društvo si je zadalo za leto 1964. sledečo nalogo:

Smučarske tekme — 15. marca v Bancroftu.

Majski ples — 30. maja v farni dvorani na Manningu.

Reprezentanca na Češkem Dnevu — 5. julija na Masaryk Town-u.

Sodelovanje na STZ nastopu in tekmah v Clevelandu — julija, Pristava v Genevi.

STZ športni nastop — 19. julija v Torontu.

Sodelovanje pri Slov. dnevu — 2. avg. na cerk. farmi pri Boltonu.

Letni izlet STZ Toronto — 9. avgusta v Bancroftu.

Strelske tekme — 20. septembra v Bancroftu.

Lov na muse — 10, 11, 12. oktobra v Elk Lake-u.

Lov na jelene — 7, 8, 9. novembra v Bancroftu.

Mus banket — 28. nov. v farni dvorani na Manningu.

*

V preteklem letu je društvo upselo skoraj v vseh priredit-

vah in predpostavljenih objektih. STZ Farm Trust se je tudi s pomočjo društva povečal na 350 akrov lepega terena. Daleč na severu je nekaj požrtvovalnih članov postavilo društveni »camp« za lovce na »big game.« Izvedlo je letne tekme ob sodelovanju STZ Clevelanda, lepo smo izpeljali strelske tekme, obenem smo pa tudi prvič imeli smučarske tekme. Obe prireditvi majski ples in mus banket sta, če ne najboljše finančno pa družabno in organizatorsko uspeli.

Zveza bo podpirala in propagirala šport kot vzgojno in zdravstveno sredstvo slovenske mladine, nudila možnost, da se bo družila in prijateljsko spoznavala, da se bo udeleževala in tekmovala. Najboljšim pa je treba omogočiti članstvo v A.A.U.

Ideološko bo nadaljevala svojo krščansko pot sodelovanja in sloge med Slovenci, zagovarjala svobodo in demokracijo.

Slovenski Božič. Cerkvni pevci župnije Brezmadežne iz New Toronta, so pod vodstvom g. Naceta Križmana in v režiji g. Staneta Bruška vprizorili v dvorani Marija Pomagaj 29. dec. Tomčevo spevoigro »Slovenski Božič«. Po novem letu so isto ponovili v dvorani župnije Brezmadežne.

Bivši borci so zborovali. Bivši protikomunistični borci so na svojem rednem občnem zboru, ki se je vršil 11. januarja v dvorani Brezmadežne izvolili nov odbor, kateremu načeljuje

g. Kranjc. Na dnevnem rodu je bilo tudi vprašanje »Vestnika« glasila protikomunističnih borcev.

Baragova proslava. Misijonski krožek pri Mariji Pomagaj je v pripravi in pod vodstvom predsednika g. C. Soršaka priredil vsakoletno Baragovo proslavo dne 26. januarja združeno z srečolovom za misijone.

Tiskovna kampanja. Za širjenje katoliškega tiska se je v februarju izvedla obširna kampanja v obeh slov. župnijah.

VESELO ALELUJO želi

»OSCAR« WATCH & JEWELLERY

URARSKI MOJSTER — Mirko Jež
LEPA IZBIRA VSEH VRST UR IN ZLATNINE

Strokovna popravila ur so pismeno zajamčena

346 Queen St. W., Toronto 2B, Ont.

Tel.: 368-3780

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi vsem rojakom

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA

Pri belem konjičku. Slov. gledališče je vprizorilo dne 2. februarja veseloigro »Pri belem konjičku.« Režiral in scenerijo je oskrbel g. V. Čekuta.

Dve slikarski rastavi. V dvorani Marije Pomagaj je 23. februarja rastavljala svoja slikarska dela g. Franc Berzin. Istočasno je drugem delu mesta rastavljala akademski slikar Božidar Kramolc.

Veriga. Društvo Slovencev »Baraga« je 1. marca vprizorilo Finžgarjevo dramo »Veriga« v režiji g. O. Mauserja. Za odrsko odsko opremo je skrbel g. L. Sajovec.

ATLAS O EVROPI

Angleški naslov knjige: An Atlas of European Affairs.

Avtorja: Norman J. G. Pounds in Robert C. Kingsbury.

Založnik: F. A. Praeger, New York, Z.D.
Cena: Can. \$2.25. Strani: 135.

Omenjena knjiga podaja nekaj pregled vseh glavnih karakteristik tega kontinenta; od podnebja, prebivalstva, poljedelstva in industrije, pa do politične ureditve ter problemov.

Je zelo zanimiva pol-znanstvena knjiga. Na žalost vsebuje nekaj netočnih podatkov in trditve. Naj naznačim samo tiste, ki se tičejo Slovencev.

Na straneh 102, 103 in 104 je popis Avstrije. Omenja slovensko manjšino na Koroškem in plebiscit, ki se je vršil leta 1920. Nato pravi: »... za Jugoslavijo je glasovala le nepomembna manjšina.« Po podatkih mednarodne plebiscitne komisije, je bilo za Jugoslavijo oddanih 40.96% glasov, kar pa ni nepomembna manjšina.

Na strani 88 je zemljevid Jugoslavije in njena razdelitev med okupatorje leta 1941. Zemljevid pokaže, da je bila cela Slovenija razen Prekmurja okupirana po Italiji. Dejansko je Italija dobila le eno tretjino Slovenije, Madžarska Prekmurje in Nemčija ostalo.

Tudi sedanji zemljevid Slovenije ni točen, vse Slovensko Primorje je vključeno v Hrvatsko.

»SLOVENSKO MISEL«
izdaja Društvo Slovencev — Baraga v Torontu v okviru »Slovenskega Sveta v Kanadi.« Naslov: 618 Manning Ave., Toronto 4, Canada. Tiska: St. Joseph Press, Toronto.